

Datum 24 april 2019
Ons kenmerk AeWk-18111051
Pagina 1 van 4
Telefoon 020 - 797 2580
E-mail Anne-Claire.Wilmink@afm.nl

Betreft: voorbereidingen van financiële instellingen op de overgang van rentebenchmarks EURIBOR, LIBOR en EONIA naar alternatieve rentebenchmarks

Geachte voorzitter,

Deze gezamenlijke brief van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en De Nederlandsche Bank (DNB) is gericht aan de voorzitters van de besturen van grote financiële instellingen in Nederland. De brief heeft betrekking op de lopende wereldwijde rentebenchmarkhervormingen en met name de beoogde transitie van cruciale rentebenchmarks naar alternatieve, risicovrije rentevoeten (RFRs). De AFM en DNB sporen marktpartijen aan zich tijdig en goed voor te bereiden op deze overgang en verzoeken u in deze brief ons te informeren over uw voorbereidingen op de rentebenchmarkhervormingen.

Noodzakelijke transitie

EURIBOR, LIBOR en EONIA zijn in hun bestaande vorm niet langer houdbaar.¹ Financiële instanties wereldwijd, waaronder toezichthouders zoals de AFM en DNB, constateren dat deze rentebenchmarks gezien het bestaande economisch klimaat geen accurate weergave meer zijn van de (interbancaire) markt die zij zouden moeten meten.² De rentebenchmarks zijn gebaseerd op interbancaire markten, waarvan het verhandelde volume de afgelopen jaren een neerwaartse trend heeft gekend. Zo zijn er onvoldoende partijen die adequaat (kunnen) bijdragen aan deze benchmarks.

¹ Zie onder andere het rapport van Financial Stability Board waarin wordt opgeroepen tot hervorming van de benchmarks, <http://www.fsb.org/wp-content/uploads/P101017.pdf>.

² Zie de 'Dear CEO' brief van de Financial Conduct Authority (FCA) en Prudential Regulation Authority (PRA), <https://www.fca.org.uk/publication/correspondence/dear-ceo-letter-firms-transition-from-libor-insurers.pdf>.

Datum	24 april 2019
Ons kenmerk	AeWk-18111051
Pagina	2 van 4

Bepaalde cruciale rentebenchmarks, zoals voornoemde, voldoen in hun huidige vorm mogelijk niet aan de vereisten van de EU-benchmarkverordening, die per 2022 (volledig) van kracht is.³ Het voortbestaan van deze benchmarks is niet gegarandeerd, ook niet na de hervormingen, waardoor zij niet langer geschikt zijn voor gebruik in langlopende contracten. Dit geldt voor reeds afgesloten contracten en voor contracten die vanaf 1 januari 2022 op basis van de cruciale rentebenchmarks worden aangegaan. Daarnaast geldt voor bestaande contracten dat als een benchmark niet langer wordt aangeboden, een passend alternatief gereed moet staan voor gebruik. In het kader van financiële stabiliteit en marktintegriteit is het daarom belangrijk dat gebruikers van deze benchmarks overschakelen naar alternatieven.

Tijdige en gedegen voorbereiding

Marktpartijen worden aangespoord over te gaan op geschikte vervangende benchmarks zodra die beschikbaar zijn. De AFM en DNB roepen marktpartijen op de risico's (denk aan operationele-, juridische-, waarderings- en hedgingrisico's) van de transitie te analyseren en daarop passende actie te ondernemen, zodat zij tijdig en goed voorbereid zijn op de transitie naar alternatieve benchmarks.⁴

De huidige cruciale rentebenchmarks worden gebruikt in een groot scala aan financiële producten en contracten. De mate waarin die rentebenchmarks diep verankerd zijn in huidige zakelijke praktijken, betekent dat de transitie naar alternatieve benchmarks complex zal zijn en tijd zal kosten. Een tijdige en goede voorbereiding zorgt ervoor dat u straks snel en eenvoudig vervangende benchmarks kunt aanwijzen en kunt implementeren in uw klantrelaties en bedrijfsvoering. Hiermee voorkomt u mogelijk grote schade aan uw bedrijf en schade voor uw klanten.

Ontwikkeling alternatieve RFRs

Naast de hervormingen van bestaande rentebenchmarks wordt in verschillende werkgroepen door marktpartijen gewerkt aan de vormgeving van alternatieve RFRs. De AFM en DNB vinden het zeer waardevol dat marktpartijen tijd en moeite stoppen in het mee-ontwikkelen van deze alternatieven. Wij roepen alle partijen dan ook op hieraan bij te dragen.

Informatieverzoek en vervolgstappen

Om te onderzoeken hoe ver financiële instellingen zijn met de voorbereiding op een overgang naar alternatieve rentevoetbenchmarks, verzoeken wij u de volgende vragen te beantwoorden.

³ EU-Verordening 2016/1011. De benchmarkverordening biedt een overgangsregime tot 1 januari 2022 voor het gebruik van bestaande financiële cruciale (rente)benchmarks van aanbieders die nog niet onder toezicht staan. Zie het nieuwsbericht van de EU-instanties over het onlangs bereikte compromis in het kader van het uitstel van de benchmarkverordening voor onder meer cruciale benchmarks, http://dsms.consilium.europa.eu/952/Actions/Newsletter.aspx?messageid=29154&customerid=75622&password=enc_5068513771644E6B524D334B_enc.

⁴ Zie ook de aankondiging vanuit de FCA om vóór eind 2021 van LIBOR over te stappen op andere benchmarks, <https://www.fca.org.uk/news/speeches/interest-rate-benchmark-reform-transition-world-without-libor>.

Datum 24 april 2019
Ons kenmerk AeWk-18111051
Pagina 3 van 4

- 1a. Welke rentebenchmarks gebruikt u en voor welke financiële producten worden deze gebruikt? Graag, waar relevant, een uitsplitsing naar looptijden weergeven.
- 1b. Welke alternatieve benchmarks heeft u tot dusverre geïdentificeerd voor elk van de gebruikte rentebenchmarks per financieel product?
- 1c. Wat zijn de belangrijkste risico's met betrekking tot de overgang naar alternatieve rentebenchmarks? Maak in uw antwoord graag onderscheid tussen het groepsniveau en alle individuele entiteiten waarvoor relevant.
- 1d. Welke operationele risico's identificeert u?
- 1e. Welke juridische risico's identificeert u?
- 1f. Welke financiële risico's (bijvoorbeeld waarderings- en hedgingsrisico's) identificeert u?
- 2a. Welke acties gaat u ondernemen, en heeft u reeds ondernomen, om voornoemde risico's te beperken? Maak in uw antwoord graag onderscheid tussen het groepsniveau en alle individuele entiteiten waarvoor relevant.
- 2b. Van welke verschillende scenario's gaat u hierbij uit?
- 2c. Welke belemmeringen ondervindt u bij de voorbereidingen op de overgang?
- 2d. Heeft u de te ondernemen acties organisatorisch ingeregeld?
- 2e. Hoeveel mensen werken aan de voorbereidingen op de overgang?
- 2f. Is er een toegewijd programma-/projectteam?
- 2g. Laat u zich (juridisch) adviseren door externe partijen met betrekking tot de overgang?
- 2i. Voert u overleg met andere partijen? Zo ja, met wie (bijvoorbeeld benchmarkaanbieders, belangenorganisaties).
- 2j. Worden klanten reeds geïnformeerd over mogelijke veranderingen van de rentebenchmark? Indien ja, op welke wijze?
- 3. Wat zijn de contactgegevens van de binnen uw onderneming verantwoordelijke(n) die (i) toezien op het verstrekken van de antwoorden op deze brief en (ii) de implementatie van de transitieplannen?

U wordt verzocht de gevraagde informatie **uiterlijk 17 juni 2019** aan de AFM en DNB toe te zenden via benchmarks@afm.nl.

Na bestudering van de ontvangen informatie zullen de AFM en DNB medio september algemene bevindingen op geaggregeerde en geanonimiseerde wijze sector breed terugkoppelen met hierin informatie over het

Datum 24 april 2019
Ons kenmerk AeWk-18111051
Pagina 4 van 4

proces van de hervormingen. Daarnaast is het mogelijk dat wij u vragen om in een gesprek verder met u over dit onderwerp van gedachten te wisselen.

Als u vragen heeft naar aanleiding van deze brief, dan kunt u contact opnemen met de AFM en DNB, ook via benchmarks@afm.nl.

Met vriendelijke groet,

Autoriteit Financiële Markten

De Nederlandsche Bank

mr. drs. G.J. Everts RA
Bestuurslid

mr. F. Elderson
Directeur

drs. J.R. Heuvelman MSc
Bestuurslid